

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
24. 02. 2014 do
25. 02. 2014

Število objav: 9
Tiskani mediji: 5
Splet: 2
Radijske postaje: 2
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Festival Marezijazz
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Rastoča knjiga

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	V hramu kulture občine Kamnik obeležili slovenski kulturni pranic		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Kamniške novice; 47000	Stran: 14	Površina: 143 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 4	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Knjižnica kot center kulturnega dogajanja v mestu		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Novi medij; 0	Stran: 24	Površina: 696 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 5	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Rastoča knjiga		

	Naslov	Šolarjem na Dolenjskem in v Posavju med počitnicami ne bo dolgčas		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	07:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 7	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Po uspešni Politični poroki še priznanja		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	14:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Kam med počitnicami?		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Radiokrka.com; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 9	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	10 let spominov, glasbe in prijateljstva		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Slovensko-morje.net; 0		
	Rubrika / Datum	Novice, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 11	Avtor	Kljun Katerina		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Festival Marezijazz		

	Naslov	Folklorni plesi v vrtcu		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Vzgojiteljica; 0	Stran: 19	Površina: 876 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 24. 02. 2014		
Stran v zbirki 12	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Pevci smo prava ekipa		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Gorenjski glas – Loški glas; 0	Stran: 11	Površina: 589 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 25. 02. 2014		
Stran v zbirki 14	Avtor	Kavčič Igor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Predavanja		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Primorske novice; 53000	Stran: 23	Površina: 57 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 25. 02. 2014		
Stran v zbirki 16	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

V hramu kulture občine Kamnik obeležili slovenski kulturni praznik

• V Domu kulture Kamnik so slovenski kulturni praznik proslavili s pesmijo 35. Območne revije pevskih zborov iz občin Kamnik in Komenda. Le-to je organiziral **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti**, Območna izpostava Kamnik, in sicer pod pokroviteljstvom Občine Kamnik in Občine Komenda.

Prisluhnili smo petju Mešanega pevskega zbora Cantemus, Ženskega pevskega zbora DKD Solidarnost, Mešanega pevskega zbora Odmev, Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Kamnik, Komornega pevskega zbora Šutna, Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Komenda, Moškega pevskega zbora DKD Solidarnost, Mešanega pevskega zbora Mavrica, Moškega pevskega zbora PSDP Lira in Ženske vokalne skupine Vox Annae.

V imenu Občine Kamnik je zbrane nagovorila podžupanja mag. Julijana Bizjak Mlakar in med drugim povedala: »Morda lahko praznovanje pesnikove smrti, namesto praznovanja pesnikovega rojstva, pripišemo pogovorni melanholiji in pesimizmu Slovencev. Dejstvo pa je, da je Prešeren umrl kot velik pesnik, in da Slovenci edini na svetu praznujemo kulturni praznik kot dela prost dan. To pomeni, da se zavedamo, kako pomembna je kultura za obstoj slovenskega naroda. Ta praznik nas vedno znova spomni, da ni nič samo po sebi umevno in, da si moramo za ohranitev slovenskega jezika, kulture, gospodarske in politične neodvisnosti neprestano prizadevati.«

Za vezno besedo je poskrbel vodja Območne izpostave **Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti** Kamnik Tone Ftičar, posamezne zборе pa je predstavila Barbara Božič. (FOTO: Občina Kamnik) ■

KNJIŽNICA KOT CENTER KULTURNEGA DOGAJANJA V MESTU

Na okrogli mizi z naslovom Družbena odgovornost okolja do kulture, ki jo je v sklopu obeležitve slovenskega kulturnega praznika, Prešernovega dne, organizirala Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, je bila osrednja tema namenjena kulturi in vključitvi gospodarstva v družbeno okolje. Kot prvič pa je bila širše v slovenskem prostoru izpostavljena vloga knjižnic in njihov obstoj.

Minister za kulturo **dr. Uroš Grilc** je poudaril vlogo knjižnic: »Knjižnice so pomembna socialna in izobraževalna središča, informacijske točke, ki postajajo borze znanja, srečevanja različnih področij in poklicev. Ni le srce lokalnega okolja, ampak tudi središče, kjer se kultura povezuje tudi z ostalimi področji. Slovenski knjižnični sistem je daleč najuspešnejši sistem in smo v samem evropskem vrhu, takoj za vodilnimi Finci. Založniki jemljejo knjižnice kot najpomembnejšega kupca knjig, vendar premalo delajo in sodelujejo s knjižnicami z vidika promocije avtorjev knjig. Priložnost je, da najdemo pot do mladih in jim ponudimo elektronske knjige, knjižnice kot take bodo še vedno obstale.« Slovenske knjižnice se soočajo tudi z upadom obiska na prireditvah, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto pa je lani nasprotno število obiskovalcev celo povečala. Ponudila je pester izbor aktivnosti, razstav nadarjenih umetnikov, različnih delavnic in predavanj. Enkrat mesečno je vzpostavila pogovore z znanimi gosti v sklopu **Rastoče knjige**. Direktor Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto **Borut Novak** je ob tem dejal: »Ponosen sem, da smo lani zabeležili kar 10.000 obiskovalcev več na naših prireditvah, to je res veliko, kar pomeni, da smo dobro zastavili program in prireditve. Prizadevamo si, da bo naša knjižnica center kulturnega dogajanja v mestu, ki je odprt 12 ur na dan in to brezplačno.

V Sloveniji imamo skupno 1.153 knjižnic: eno nacionalno, visokošolskih je 85, splošnih 58 – od tega jih je 10, ki imajo regijsko vlogo, med katere sodi tudi Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, specialnih 115 in šolskih 894. Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto pokriva dolensko območje, kar vključuje 25 občin, na tem območju živi malo več kot 10 % celotnega prebivalstva Slovenije.

Ponudili smo pester izbor razstav umetnikov, različnih delavnic, predavanj. Enkrat mesečno smo vzpostavili pogovore z znanimi gosti v sklopu **Rastoče knjige** kot nadaljevanje skupnega projekta pri postavitvi simboličnega kipa **Rastoče knjige** – z njim bo rasla tudi bralna kultura. Z našim idejnim projektom POPslastice pa vzpostavljamo bralno kulturo med mladimi. Imamo digitalizirano domoznansko zbirko, ki pritegne slovensko kot tudi širšo evropsko javnost. Želimo razviti knjižnico prepoznavno kot eno najuspešnejših v slovenskem prostoru in da se čimbolj približamo uporabnikom. V ta namen smo tudi v novomeški

knjižnici naredili nekaj sprememb, imamo novo multimedijško sobo za mlade, knjižnica se odpre že prej in je **tako pri mladih postaja sinonim za prostor za druženje**, ki je brezplačen, udoben, pa še zanimiv z vsemi informacijami. Namen knjižnic je, ko govorimo o njeni dejavnosti, da povečamo prepoznavnost, da opozorimo, da knjižnica širi znanje, informacije, kulturne dobrine, da je to lahko tudi prostor za druženje, zabava – da je knjižnica tukaj za ljudi in zaradi njih.«

Mag. Mojca Špec Potočar, podžupanja Mestne občine Novo mesto, pa je dejala, da v prihodnje vidi več sodelovanja s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto v skupnih projektih in povečanju vloge domoznanskega oddelka, da krepimo in promoviramo naše korenine. Prav tako je izpostavila, da ima Novo mesto izjemne gimnazijce, režiserje, glasbenike, slikarje, literate itd., na drugi strani pa izjemno kulturno dediščino – kultura je bogata in na vseh teh področjih spodbujajo aktivnosti, ne samo infrastrukturno, ampak tudi programsko. Nastajajo pa novi projekti z novimi vzpodbudami, ki so Novo mesto dodatno zaznamovala in bodo rdeča nit na letošnjem praznovanju ob 650. obletnici ustanovitve Novega mesta. **Zvezdana Bajc**, članica uprave in direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko Krke, je dejala glede družbene odgovornosti v Krki: »Z zaposlenimi moraš delati

knjižnica kot center kulturnega dogajanja.jpg

Page: 24

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 696 cm2

Kazalo

2 / 2

Študijske knjižnice so žarišče

Važno pridobitev ljudske oblasti pa je sistem študijskih knjižnic, katerih mreža se stalno izpopolnjuje. V študijski knjižnici dobil vsačelo popolnoma brezplačno vsako literaturo, ki jo potrebuje za svoje izpopolnjevanje. Ljudska oblast zelo mnogo štrvuje za vzdrževanje te ustanove in ji da brezplačno ves tisk, ki izide na ozemlju Ljudske republike Slovenije. Pred vojno takih ustanov nismo poznali in z njimi smo stopili v krog najbolj kulturnih strlav. O pomenu študijske knjižnice v Novem mestu, nje rasti ter knjižnem fonda bo mbel izhajati v Dolenjskem listu poseben članek.

Del članka Čuvajmo spomenike preteklosti, ki je izšel 23. marca 1950 v Dolenjskem listu. Gre za eno prvih omemb knjižnice (takrat študijske) v medijih in poudarja pomen študijskih knjižnic.

znotraj njihovega delokroga in poskrbeti, kako preživlja tudi svoj prosti čas. Zanimivo je, koliko sodelavcev je dejavnih na kulturnih področjih, ko v prostem času lahko izživijo svoj potencial.« Vendar gospodarska kriza se je dotaknila prav vseh področij kulture in se še vedno soočajo z zmanjševanjem sredstev. Bajčeva je povedala, da je Slovenija ena izmed držav, kjer se največ govori o krizi, saj imajo oni podjetja tudi v tujini, kjer o njej ni toliko govora. Direktor Anton Podbevšek Teatra

Matjaž Berger je ob tem dodal:

»Vsakodnevno govoričenje o krizi je prineslo še dodatno krizo. Mi ponujamo s svojimi dejavnostmi nekaj, kar človeka osvobaja in ne zapira. Kriza je priložnost za prehod naprej. Moramo odpreti mladim diplomantom, mladim absolventom, študentom možnost, da se preizkušajo v javnih arenah, v nastopih, ne pa da nekateri ne pustijo prostora drugemu. Tukaj je treba veliko strpnosti, veliko odprtosti in tveganj. Vsaka umetnost je raziskava tveganj.«

Voditeljica **mag. Andreja Jernejčič**

Vizjak je izpostavila še objave o družbeni odgovornosti in kulturi iz različnih medijev, ki so bile na ogled po knjižnici. Med najstarejšimi članki z omembo te knjižnice je sodila objava iz leta 1950 iz Dolenjskega lista z naslovom Čuvajmo spomenike preteklosti. Številni obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo o Francetu Prešernu in njegovi pesniški muzi Juliji Primic. Razstavljeno je dragoceno gradivo iz Posebnih zbirk Boga Komelja, originalne Poezije iz leta 1847, številni prevodi in bibliofilske ter faksimilirane izdaje njegov-

Letni delovni čas

- ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00
- sobota: 8.00 - 13.00

Zaprto knjižnice

- vse nedelje in praznike
- sreda, 24. 12. 2014 odprto do 12. ure
- sreda, 31. 12. 2014 odprto do 12. ure
- sobota, 3. 5. 2014
- sobota, 27. 12. 2014

**Poletni delovni čas
30. 6. - 30. 8. 2014**

- ponedeljek, torek: 11.00 - 19.00
- sreda, četrtek in petek: 8.00 - 16.00
- sobota zaprto

ih del. Na ogledu so tudi stare razglednice z upodobitvami Franceta Prešerna in fotografije Julije Primic, ki je zadnje obdobje svojega življenja preživljala v Novem mestu. Letos mineva 150 let od niene smrti.

Šolarjem na Dolenjskem in v Posavju med počitnicami ne bo dolgčas

RADIO 1, 24.2.2014, NOVICE, 7:30

Šolarjem na Dolenjskem in v Posavju med počitnicami ne bo dolgčas. Ves teden se bodo odvijale različne ustvarjalne delavnice, vendar je za večino potrebna predhodna prijava. **Javni sklad za kulturne dejavnosti** Novo mesto organizira zanimive ustvarjalne delavnice v ponedeljek in torek. Vse so brezplačne, v času od desetih do dvanajstih. Dve delavnici bosta v ponedeljek in torek tudi v Šentjerneju. Od ponedeljka do petka pa bo v Novem mestu delavnica animiranega filma za dijake, šolnina je 40 evrov. V sredo in četrtek od desetih do dvanajstih šolarje vabijo v knjižnico Mirana Jarca, v petek pa v Dolenjski muzej. Od torika do četrтка od desetih do dvanajstih pripravljajo ustvarjalne delavnice tudi v Deželi kozolcev v Šentrupertu. Različne počitniške aktivnosti ves teden pripravljajo še v Mladinskem centru v Krškem in sicer od osmih zjutraj do štirih popoldne. V Studiu Luksuz produkcije pa bodo v počitniškem tednu izvedli filmske delavnice, vsak dan od desetih do treh. Šolarje vabijo tudi v Valvasorjevo knjižnico v Krškem ter na mladinske točke na Senovem, Raki in v Podbočju.

Po uspešni Politični poroki še priznanja

RADIO 1, 24.2.2014, NOVICE, 14:30

Po uspešni Politični poroki še priznanja. Po uspešno odigrani Politični poroki ljutomerskih gledališčnikov je Mira Rebrnik Žižek, vodja Ljutomerske območne izpostave **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** podelila srebrno Lihartovo značko Ljubi Erhatic za desetletno in zlato Robiju Semeniču za 20-letno udejstvovanje na področju ljubiteljske gledališke in lutkovne dejavnosti. Politična poroka pa bo spet na ogled danes ob pol osmih.

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 2

24.2.2014 5:59:09

0 komentarjev

Kam med počitnicami?

1

Na enotedenske zimske šolske počitnice so se odpravili še šolarji z vzhoda Slovenije. V drugem delu bo tako do petka na počitnicah več kot 81.000 osnovnošolcev in 38.000 dijakov.

V času počitnikovanja mladinske organizacije po državi pripravljajo številne, tudi brezplačne dejavnosti. Mnogi pa se bodo odpravili tudi na smučišča.

Na zimske počitnice tako odhajajo učenci in dijaki iz dela jugovzhodne Slovenije, Koroške, Podravja, Pomurja, Savinjske in Spodnjeposavske regije.

In kje dogaja:

08:00 - 16:00 Počitniške aktivnosti, MT Senovo

08:00 - 16:00 Počitniške aktivnosti za osnovnošolske otroke, MC Krško

08:00 - 12:00 Pustno norčave počitnice, MC Brežice

08:30 - 18:00 Delavnica animiranega filma za dijake, prostori **JSKD** Novo mesto

10:00 Otroška delavnica "Izdelovanje pustnih mask in klobukov iz filca", KC Primoža Trubarja Šentjernej

10:00 Sankanje na Planini, zbor pred MT Podbočje

10:00 Ustvarjalna delavnica, Dnevni center ZPM Krško

10:00 "Igrajmo se skupaj", Ljudska knjižnica Metlika

10:00 - 12:00 Počitniška delavnica za otroke: Izdelki iz žice, likovni atelje **JSKD** Novo mesto

10:00 Počitniška delavnica: Naredimo si viteško čelado, Belokranjski muzej Metlika

10:00 Mladinska filmska delavnica, Studio Luksuz produkcije DZMP Krško

10:00 - 12:00 Počitniška delavnica za otroke: Pridi, spoznajva se skozi igro!, likovni atelje **JSKD** Novo mesto

11:00 Srednjeveške maske, MC Metlika

11:00 Ustvarjalne delavnice, Valvasorjeva knjižnica Krško

10:00 – 12:00 Prireditev: Brezplačna otroška delavnica: Izdelovanje pustnih mask in klobukov

Lokacija: Kulturni center Primoža Trubarja | Mesto: Šentjernej

10:00 – 12:00 Prireditev: Brezplačna počitniška delavnica za otroke: Izdelki iz žice

Lokacija: Likovni atelje **JSKD** (KCJT) | Mesto: Novo mesto

10:00 Prireditev: Likovne delavnice za mladino in odrasle: Črkarija z ilustracijo

Lokacija: Javni sklad RS izpostava Novo mesto | Mesto: Novo mesto

10:00 – 12:00 Prireditev: Brezplačna otroška delavnica: Žičnate sanjarije

Reach: 0

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

Lokacija: Kulturni center Primoža Trubarja | Mesto: Šentjernej

10:00 – 12:00 Prireditev: Brezplačna počitniška delavnica za otroke: Pridi, spoznajva se skozi igro!

Lokacija: Likovni atelje **JSKD** (KCJT) | Mesto: Novo mesto

13:00 - 18:00 Zimske počitniške ustvarjalne delavnice, knjižnica Dolenjske Toplice

17:00 Brezplačna kino predstava: Gremo mi po svoje 2, Kulturna dvorana Sevnica

Popravljeno 24.2.2014 5:59:54

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 1

10 let spominov, glasbe in prijateljstva

24.02.2014

Avtor:
Avtor:Katerina Kljun
Kategorija:Popkultura

Koper, 24. februar 2014 – V soboto, 8. marca, z začetkom ob 20. uri bo Big Band Hrošči v Dvorani kulturnega doma v Marezigah s pestrim programom na svojstven način obeležil svojih deset let obstoja. Retrospektiva glasbene poti big banda v novih preoblikah vas bo popeljala v spomine preteklosti, premierna predstavitev novih avtorskih skladb pa v stilsko in značajsko prihodnost.

V desetih letih se je na notnem stojalu članov Big Banda Hrošči znašlo že veliko skladb, v skupini sodelovalo okoli 100 glasbenikov ter zvrstilo veliko število koncertov na slovenskih in tujih odrih. Za jubilejni koncert pripravljajo retrospektivo izbora najljubših glasbenih del, odetih v svežino novih aranžmajev, s čisto svežimi avtorskimi skladbami, ki so tako kot prvi Weekend in Sarajevo in Not interested nastali pod peresom Denisa Beganovića – Kaykaya, pa bodo pokazali v zakulisje načrtov za prihodnost.

»Letošnja okrogla obletnica govori že sama zase, da bo koncert nekaj posebnega. Hrošči se vsako leto bolj trudijo, da znova in znova presenetijo s kakšnim posebnim projektom, ki diši po unikatnosti. 8. marca bo glasno in močno, prostora za smeh in kako solzo. Definitivno čustveno zelo intenziven večer,« nam je zaupal dirigent in programski vodja Denis Beganović - Kaykay.

O BIG BANDU HROŠČI

Big Band Hrošči iz Marezig pri Kopru je svoje glasbeno ustvarjanje začel razvijati pod taktirko Karla Glavine, ki je skupino vodil šest let. Preusmeritev v avtorsko glasbo in svojstveni, udarni aranžmaji pa nakazujejo novo prelomno pot, na katero se je Big Band Hrošči podal jeseni 2011, ko je vodenje glasbene skupine prevzel Denis Beganović - Kaykay, mednarodno priznan glasbenik, multi-instrumentalist, aranžer in glasbeni producent.

Poleg usmeritve v avtorsko glasbo so na obzorju zanimivi projekti, med njimi tudi projekt z mednarodno priznanim hip hop DJ-jem in producentom z umetniškim imenom JK Soul (Jernej Križman), ki je bil premierno predstavljen na lanskem Jazz Etno Funky Festivalu v Kopru (JEFF) in požel številne pozitivne kritike. Swing fuzija jazz, hiphopa in dubsteпа predstavlja novost v mednarodnem glasbenem svetu, kar dokazuje tudi 12.000 predvajanj videospota prve skladbe Why Does It Feel Right v obdobju slabega tedna po njenem izidu.

POSŁANSTVO BIG BANDA HROŠČI SEGA DLJE OD IGRANJA V BIG BANDU

Želja po širjenju big bandovske glasbe je člane Big Banda Hrošči pred desetimi leti spodbudila k oblikovanju festivala, ki je kmalu po svojem nastanku presešel začetno vizijo in zrasel v mednarodno prirediteljo, ki ji v Sloveniji in daleč naokoli ni para. **MareziJazz**, dvodnevno srečanje **slovenskih** in tujih big bandov, ki se ga lahko spremlja tudi preko neposrednega prenosa na **spletu** in pod okriljem katerega poteka tudi jazz seminar Zgrabi zvok, bo letos prav tako praznoval 10. obletnico obstoja. Na pobudo Big Banda Hrošči in **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD)** pa se je leta 2008 oblikovala tudi Zveza big bandov **Slovenije** (ZBBS).

Vstop na koncert je prost.

Urška Sovič, dipl. vzgojiteljica
Vrtec Ljutomer

Folklorni plesi v vrtcu

Povzetek

Gibanje ima zelo pomembno vlogo za otrokov razvoj. Ples oziroma folklor spodbuja otrokovo gibalno ustvarjanje in prispeva k razvoju otrokove osebnosti. V članku predstavljam nekaj teoretičnih argumentov, zakaj izvajati folklorne plesne v vrtcu, in raziskavo, ki sem jo opravila v okviru diplomskega dela, v katerem sem na podlagi testiranja ugotovila, da vadba folklornih plesov pozitivno vpliva na razvoj koordinacije in ravnotežja v predšolskem obdobju.

Ključne besede: motorične sposobnosti, motorični razvoj, koordinacija, ravnotežje, folklorni plesi.

Uvod

Naloga folklornih skupin je, da poustvarjajo plesno izročilo, da na odru čim bolj prikažejo življenje v preteklosti. Otroške folklorne skupine ohranjajo poleg plesnega, godčevskega in pevskega izročila še otroške igre ter različne vsebine in dogodke, ki so nekoč povezovali otroke. V programih, v katerih je interpretirano plesno, glasbeno in drugo izročilo, mora biti čim več ljudskosti, kar pomeni, da mora biti na odru čim bolj prikazan nekdanji način življenja kmečkega prebivalstva. Večina folklornih skupin se trudi, da bi poustvarjala plesno izročilo tako, da vanje ne mešajo sodobnih prvin, povzetih po tujih folklornih skupinah (Knific 2010, str. 6–7).

Gibalne sposobnosti so v osnovi odgovorne za učinkovitost človekovih akcij in reakcij. Predstavljajo skupek notranjih dejavnikov, odgovornih za razlike v gibalni učinkovitosti. Tako kot druge človekove sposobnosti so tudi gibalne sposobnosti v določeni meri prirojene, z ustrežno vadbo pa jih lahko še nadgradimo in izboljšamo (Pistotnik, Pinter in Dolenc 2002, str. 17).

Gibalni razvoj je v ospredju predvsem v prvih letih življenja ter poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek idr.) do sestavljenih in zahtevnejših športnih dejavnosti. Otrok je namreč lahko ustvarjal v različni meri in na različnih umetniških področjih. V predšolskem obdobju otroci z igro pridobivajo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo (Kurikulum za vrtce 2004, str. 25).

Motorični razvoj in motorične sposobnosti

Gibalni (motorični) razvoj je sestavni del in pomemben člen razvoja človeka. Je aktivna posledica razvojnih sprememb, zlasti razvoja živčnega (motoričnega) sistema (Kulj 2005, v Škof 2007, str. 198). Na razlike v razvoju otrok

vplivajo predvsem dedna zasnova, potek predporodne dobe, možnosti, ki jih ima otrok za normalen gibalni razvoj v svojem okolju, in spodbuda staršev (Videmšek in Jovan 2002, str. 21).

Otroci sami ali v stiku z okoljem odkrivajo in razvijajo številne gibalne spretnosti in sposobnosti, ki so potrebne za izvedbo različnih vrst gibanja. Z dejavnostjo postaja njihovo ravnotežje vse bolj koordinirano in ritmično (Škof 2007, str. 201).

Motorične ali gibalne sposobnosti so tako kot druge človekove sposobnosti po eni strani prirojene, po drugi strani pa pridobljene. To pomeni, da je človeku že z rojstvom dana stopnja, do katere se bodo sposobnosti, ob običajni rasti in razvoju, lahko razvile. Z rojstvom določeno temeljno stopnjo razvitosti gibalnih sposobnosti lahko presežemo z ustreznim gibalno aktivnostjo oziroma s tako imenovanim treningom (Pistotnik 2003, str. 18).

V osnovi ločimo šest primarnih gibalnih sposobnosti. To so moč, koordinacija, hitrost, ravnotežje, preciznost in gibljivost (Pistotnik, Pinter in Dolenc 2002, str. 17).

Koordinacija in ravnotežje

Koordinacija gibanja je sposobnost, ki je odgovorna za učinkovito oblikovanje in izvajanje sestavljenih gibalnih nalog. Koordinacija je tista gibalna sposobnost, ki je pri motoriki živih bitij najznačilnejša za človeško vrsto. Osnovne značilnosti koordiniranega gibanja so pravilnost, pravočasnost, racionalnost, izvirnost, stabilnost (Videmšek in Jovan, 2002, str. 33).

Ravnotežje je sposobnost ohranjanja stabilnega položaja in hitrega oblikovanja kompenzacijskih gibov. Delimo ga na statično (ohranjanje položaja v mirovanju) in dinamično ravnotežje (ohranjanje ravnotežnega položaja v gibanju – takrat, ko težiščnica pade s podporne ploskve) (Videmšek in Jovan 2002, str. 35).

Folklorni plesi

Ljudje ljudski ples poimenujemo kar »folklor«, saj ga v današnjem času večinoma vidimo le v izvedbi folklornih skupin, na zabavah pa jih ne srečamo več. Ljudski plesi so pravzaprav plesi, značilni za najširše plasti ljudstva v določenem obdobju. Izvirajo lahko iz izročila, ki je podedovano iz davnine in ga časovno ne moremo natančno opredeliti, lahko pa so bili zavestno prevzeti od drugod in so se v določenem okolju spreminjali in prilagajali. Ljudski ples je del slovenske kulturne dediščine, zato je pomembno, da ga spoznajo tudi naši potomci, torej otroci (Fuchs 2004; povz. po Kundih 2011, str. 4).

Plesna vzgoja in ples predstavljata enakovreden del v predšolski vzgoji. Plesna vzgoja namreč spodbuja otrokovo gibalno ustvarjanje in prispeva k razvoju otrokove osebnosti. Pri plesni vzgoji je pomembno, da si zastavimo določene naloge. Poteka v igralni gibalni dejavnosti, njena vsebina pa je

igra z gibanjem lastnega telesa, z gibanjem v skupini. Plesna vzgoja spodbuja razvoj ustvarjalnosti kot osebne lastnosti. Z njo jih neprestano spodbujamo k razvoju. Plesna vzgoja tudi spodbuja sodelovanje in uveljavljanje posameznika v skupini (Kroflič in Gobec 1992, str. 10,12).

Izvajanje folklornih plesov v predšolskem obdobju

Spodbujati in razvijati ustvarjalnost otrok z izražanjem in oblikovanjem z gibanjem je ena glavnih nalog plesne vzgoje. Gibanje je eden izrazov otrokove dejavnosti. Formalne zvrsti plesa, kot sta ljudski ples in družabni ples, zaradi svoje ustajljene oblike ne morejo biti ne izhodišče ne cilj spodbujanja plesne ustvarjalnosti predšolskega otroka. Plesna vzgoja kot vzgoja ustvarjalnosti zato temelji na načelu sodobne plesne umetnosti 20. stoletja, po katerem je plesalec samostojen ustvarjalec, ne le poustvarjalec koreografovih zamisli in tradicionalnih oblik (Kroflič in Gobec 1992, str. 21).

Otroški ljudski plesi in igre so pomemben del kulturne zapuščine vsakega naroda. Čeprav se otroci vključujejo v folklorne skupine zaradi lastne želje, je pomembno, da jih starši pri tem spodbujajo in jim privzgovajajo pozitiven odnos do preteklosti. V folklornih skupinah se otroci lahko že zgodaj seznanijo s poustvarjanjem kulturne dediščine ter spoznajo zgodovino naroda, ki jim daje možnost primerjave življenja nekoč in danes (Knific 2009, str. 124).

Ples v kurikulumu vrtca

Potrebi po gibanju in igri sta primarni otrokovi potrebi. Z gibanjem telesa je pogojeno zaznavanje okolice, prostora, časa in samega sebe. V predšolskem obdobju otroci z igro pridobivajo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo. Otrok si preko plesa razvija koordinacijo oziroma skladnost gibanja, ravnotežje, povezuje gibanje z elementi časa, ritma in prostora, sproščeno izvaja naravne oblike gibanja, usvaja prve ljudske rajalne in plesne igre, usvaja osnovne gibalne koncepte (zavedanje prostora in načina) spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, predmeti ter med ljudmi (Kurikulum za vrtce 2004, str. 25, 26).

Moja raziskava

V raziskavo (Sovič 2013) je bilo vključenih 120 otrok, starih od štiri do šest let, iz vrtcev po Prlekiji (Cven, Veržej, Ljutomer in Stročja vas). Podatke sem zbirala s štirimi motoričnimi testi, ki domnevno pojasnjujejo sposobnost ravnotežja in koordinacije. Otroci so bili razdeljeni v dve skupini: otroci eksperimentalne skupine redno obiskujejo dodatno plesno dejavnost oz. folkloro in imajo redne gibalno-športne dejavnosti po programu vrtca; otroci kontrolne skupine ne obiskujejo nobene dodatne folklorne dejavnosti, ampak samo gibalno-športne dejavnosti po programu vrtca, ki je predviden z letnim načrtom. Na osnovi obdelanih rezultatov motoričnih testov sem ugotovila, da vadba folklornih plesov pozitivno vpliva na razvoj koordinacije in ravnotežja v starostnem obdobju od štiri do šest let. Za otroke, ki so vključeni v vadbo folklornih plesov, sem ugotovila tudi, da v rezultatih motoričnih testov ni pomembnih razlik med spoloma

pri vplivu vadbe folklornih plesov na razvoj koordinacije in ravnotežja ter da je učinek vadbe folklornih plesov na razvoj koordinacije in ravnotežja v predšolskem obdobju neodvisen od starosti otroka.

Zaključek

Že med študijsko prakso sem ugotovila, da vzgojitelji, predvsem tisti v mestu, folklori oziroma plesom, ki so jih plesali že naši predniki, posvečajo premalo časa. Zato otrokom največkrat ponujajo samo glasbo in plese, ki so tisti trenutek najpopularnejši, na starejše plese in skladbe pa pozabljajo. Mogoče je nekatere vzgojiteljice strah, da s to glasbo in s takim plesom ne bodo pridobile otrokovega zanimanja in pozornosti. A ta strah ni utemeljen, saj moramo predšolskemu otroku ponuditi kar največ različnih zvrsti plesov in glasbe. Otroci bodo ob novem in nepoznanem lahko pri novih gibalnih ustvarjanjih veliko bolj dejavni.

Literatura:

- Knific, B. (2009). *Folklornik*. Ljubljana: Glasilo javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.
- Knific, B. (2010). *Folklornik*. Ljubljana: Glasilo javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.
- Kroflič, B., in Gobec, D. (1992). *Ustvarjalni gib in plesna vzgoja za najmlajše*. Novo mesto: Pedagoška obzorja.
- Kundih, M. (2011). *Otroški ljudski ples in predšolski otrok*. Diplomsko delo, Maribor: Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
- Kurikulum za vrtce (2004). Ljubljana: MMS, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Pistotnik, B. (2003). *Osnove gibanja*. Gibalne sposobnosti in druga osnovna sredstva za njihov razvoj v športni praksi. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
- Pistotnik, B., Pinter, S., in Dolenc, M. (2002). *Gibalna abeceda*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
- Sovič, U. (2013). *Vpliv vadbe folklornih plesov na razvoj koordinacije in ravnotežja v predšolskem obdobju*. Diplomsko delo, Maribor: Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
- Škof, B. (2007). *Šport po meri otrok in mladostnikov*. Pedagoško-psihološki in biološki vidiki kondicijske vadbe mladih. Ljubljana: Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani.
- Videmšek, M., in Jovan, N. (2002). *Čarobni svet igral*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Ajda Fučik (5 let),
mentorica Zdenka Matjaž, Vrtec Velenje

Pevci smo prava ekipa

Moški pevski zbor Alpina letos praznuje jubilej: 50 let neprekinjenega delovanja. Zbor bo abrahama praznoval celo leto s koncerti in drugimi kulturnimi dogodki. »Radi se družimo in smo res prava ekipa,« dobro vzdušje v zboru opisuje dolgoletni dirigent Alpine Andrej Žakelj.

IGOR KAVČIČ

Sredi februarja ste praznično leto začeli s slavnostnim občnim zborom sedanjih in nekdanjih pevcev Alpine. Ne dvomim, da se je tudi zapelo ...

»Ko se pevci družimo, vedno zapojemo, čeprav ne gre za klasičen koncert. Že v uvodu smo zapeli eno naših priljubljenih pesmi Pobi se skup zbirajo. Petdesetletnico zboru bomo sicer s koncerti, nastopi in drugimi kulturnimi dogodki praznovali skozi celo leto, tokrat pa smo pripravili srečanje sedanjih in nekdanjih pevcev ter vseh, ki so v pol stoletja kakorkoli prispevali k delovanju zboru. Pevci so ob jubileju prejeli Gallusove značke in priznanja, hkrati pa smo uredili tudi nekaj »nepevskih« stvari, uskladili statut društva z novo zakonodajo, potrdili program dela za nazaj in sprejeli načrt za to leto, predvsem pa smo se zahvalili drugim kulturnim društvom, občini, Alpini, prijateljem za sodelovanje in podporo, osnovni šoli, ki nam daje prostore za vaje ... Imenovali smo častne člane, ki so pred pol stoletja ustanovljali zbor oziroma so se mu pridružili v prvih letih delovanja. Eden od njih je tudi moj oče Anton Žakelj, ki je zbranim predstavil kratek oris zgodovine zboru. Od ustanovitve na svete Tri kralje leta 1964 se je v njem zvrstilo prek sedemdeset pevcev. Sle-

dilo je družabno srečanje, kjer se enako kot pri petju vselej pokažejo naša homogenost, vitalnost in prijateljstvo med pevci.«

Pol stoletja zboru boste praznovali skozi celo leto. Kaj še načrtujete?

»Začeli smo pred novim letom s tradicionalnim devetim novoletno božičnim koncertom v rovinh utrdb Rupnikove linije na Žirovskem vrhu, ki smo ga ubrali z veselimi pesmimi in s tem naznanili jubilejno leto. Nadaljevali bomo s koncertom 3. maja, ko bomo v okviru klekljarskih dnevov nastopili skupaj z zborom iz francoskega mesta Framing-Merlebach. Konec avgusta bo na vrsti promenadni koncert na prostem, sodelovali pa bomo z dramsko skupino DPD Svoboda, sredi septembra pa je na nas vrsta za organizacijo srečanja pevskih zborov iz mest z usnjarsko tradicijo. Za osrednji koncert 23. oktobra pripravljamo bogat pevski program, saj bomo peli tako ljudske pesmi kot zahtevne zborovske skladbe, na koncu pa še nekaj zabavnih. Praznično leto se bo zaključilo tam, kjer se je začelo: z desetim koncertom na Žirovskem vrhu.«

Ko je zbor nastal, se še niste rodili, a vendarle, Alpina polovico svojega obstoja, torej petindvajset let, poje pod vašim vodstvom ...

»Petdeset let za sestav, kot je naš, ni malo. Zbor je preživel

boljše in slabše čase, menjali so se pevci in zborovodje, a se njegovo delovanje nikoli ni prekinilo. Prvo leto ga je vodil Janez Oblak, enajst let Anton Jobst, nekaj manj za njim Slobodan Poljanšek, potem štiri leta Anton Čadež, od leta 1989 pa ga vodim jaz. Seveda imajo večjo težo leta, ki jih je prehodil zbor, saj je nekako vselej predstavljal Žiri kot take, drži pa tudi, da se je z vsakim novim zborovodjem spreminjal način dela in sam pevski repertoar. Vsak je v zboru pustil svoj pečat. Članstvo je nekoliko upadlo ob tridesetletnici, ko se je sestav nekoliko pomladil, v njem pa je vselej pelo od osemnajst do petindvajset pevcev. Zbor je generacijsko pester, saj prihajajo tudi novi pevci. Pomladitev je vedno dobrodošla in je tudi moja naloga učitelja glasbe v osnovni šoli, kjer v dveh zborih poje okrog devetdeset otrok.«

Ste kdaj razmišljali, da bi v zbor povabili ženske in poskusili tudi z mešano sestavo?

»Pred leti smo že pripravili nekaj pesmi v mešani sestavi, a predvsem za nekaj nastopov. Glede na kvaliteto mladinskih zborov v šoli bi bilo smiselno razmišljati tudi o kakšnem ženskem zboru. Na Žirovskem je kar nekaj dobrih pevk, bodisi mlajših bodisi srednjih let. Če bo kakšna iniciativa, pravi impulz, verjamem, da bi

bilo smiselno poskusiti.«

Kako vam uspe vzdrževati spoštovanje različnosti v zboru in predvsem njegovo dobro pevsko kondicijo?

»Repertoar sestavljamo tako, da je za vsako generacijo nekaj, hkrati pa mora biti zanimiv tudi za poslušalce. Vsako leto se naučimo od pet do deset novih pesmi, včasih kakšne malo lažje, radi pa se lotevamo tudi zahtevnejših skladb, pri čemer se vselej kaj novega naučimo. Letos bomo šli še nekoliko v zabavne vode, da bomo pritegnili tudi mladino. Redno se udeležujemo območnih zborovskih revij in srečanj, koncerte imamo po Sloveniji pa tudi na tuje se podamo. Lahko rečem, da pevci uživamo tako pri petju kot v druženju, saj zbor najbrž nikoli v zgodovini ni deloval tako homogeno, kot sedaj.«

Po prvega pol stoletja se sliši zelo dobro?

»Tako se tudi imamo. Sicer je lani Alpina odstopila od pokroviteljstva, še vedno pa nas podpirajo njeni delavci, saj je v tovarniški prikrejevalnici nastala tudi ideja o zboru. Pri delovanju poskušamo biti zelo racionalni in nekako gre. Upamo pa seveda na boljše čase. Zboru želim, da bi še naprej napredoval, tako v kvaliteti kot v številu pevcev, in da bi se nasploh uspešna pevška kultura na Žirovskem nadaljevala.«

PREDAVANJA

Torek, 25. februarja

TOLMIN

KNJIŽNICA CIRILA KOSMAČA ▶ ob 17. uri **Zdravstveni dom Tolmin in Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin** organizirata predavanje *Poskrbeti za svoje zdravje - Predstavitev programa Svit*. Cilj programa Svit je zmanjšanje obolevnosti in smrtnosti zaradi raka na debelem črevesu in danki. Izmerili si boste lahko holesterol in krvni pritisk.

NOVA GORICA

ZKD NOVA GORICA, GRADNIKOVE BRIGADE 25 ▶ ob 18. uri **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti** organizira predavanje umetnostne kritičarke **Klavdije Figelj 2 x GO**. Brezplačno predavanje. www.jskd.si

MESTNA GALERIJA ▶ ob 19. uri *Soočanja s sodobno vizualno umetnostjo - Ida Hiršenfelder: Neskončna ravnina: Razsežnost video prostora in umetnost projiciranja.*